GAZETA KRAKOWSKA

Nro 77.

Z KRAKOWA DNIA 25 WRZESNIA 1816 Roku WE SZRODE

Z Warszawy d. 17 Września.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego

My z Bożey Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski, &c. &c. &c.

Zważywszy, iż artykuł 137 Ustawy Konstytucyyney, iako główne atrybucyie rad Woiewódzkich naznacza:

1. Wybór na urzędy Sędziowskie w dwóch pierwszych Instancyach;

2. Formowanie i oczyszczanie listy Kandydatów na urzędy administracyyne;

Gdy artykuły 125 i 128 rzeczoney Ustawy nie zostały wypełnione z przyczyny, że dotąd nie mogły bydź zwołanemi Seymiki i zgromadzenia gminne:

Zważywszy oraz, iż Urzędy Sędziowskie i administracyyne, nie mogą pozostać niezapełnionemi bez uszczerbku służby publiczney, postanowiliśmy, i stanowiemy:

Art. 1. Aż do czasu zwołania pierwszych Seymików i zgromadzeń gminnych, do których na mocy artykułu 125 Ustawy Konstytucyyney, należy wybór członków rad Woiewódzkich, i układanie listy Kandydatów na urzędy Administracyyne i Sędziowskie, oraz aż do ułożenia przez Rady Woiewódzkie ksiąg obywatelskich, i potwierdzenia tychże przez Senat stosownie do artykułu 128 teyże Ustawy, Namiestnik Nasz w Królestwie upoważniony iest mianować tymczasowie na urzędy Sędziowskie w dwóch pierwszych Instancyiach, i na urzędy administracyyne wakuiące, które przez osoby wybrane z list Kandydatów, iakie przez Rady Woiewódzkie ułożone będą, zaymowane bydź maią, iednego z dwóch Kandydatów na każdy wakuiący urząd, przez właściwe Kommissye Rządowe przedstawić się mu mianych.

Art. 2. Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone będzie, polecamy Kommissyiom Rządowym.

Dan w Peterzburgu d. 1/13 Maia 1816.

pod.) *ALEXANDER.*

przez Cesarza i Króla

(L.S.) Minister Sekretarz Stanu

Ig. Sobolewski.

Zgodno z oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu.
(pod.) *Ig. Sobolewski.*
Radzca Sekr: Stanu, Jenerał Brygady
(Podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z wypisem:
Zastępca Ministra Sprawiedliwości
Walenty Sobolewski.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KROLA POLSKIEGO, &c &c. &c.
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Chcąc zapobiedz wszelkiey przerwie biegu interessów publicznych, iakaby przez oddalanie się urzędników od poruczonych im obowiązków za podaniem prozby o urlop lub o dymissyią, a przed uzyskaniem onychże, wyniknąć mogła, stanowiemy:

Art. 1. Niki z urzędników iakiegokolwiek bądź wydziału i stopnia, nie może się oddalić bez właściwego pozwolenia od powierzonych mu obowiązków, a w szczególnoci pod pozorem żądaney lecz ieszcze nie otrzymaney dymissyi.

Art. 2. Urzędnik działaiący przeciw niniey szey Ustawie, będzie odpowiedzialnym za wszelkie uszkodzenie tak interessu publicznego, iako też osób prywatnych, iakieby z nieprawnego iego oddalenia się wyniknąć mogło.

Art. 3. Polecamy Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości, ogłoszenie niniey szey Ustawy i umieszczenie oneyże w Dzienniku Praw; wszystkim zaś Kommissyom Rządowym w ogóle, ściste nad dokonaniem takowey czuwanie.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 21 Maia 1816 r.

(Tu podpisy.)

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Na wniosek Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi, po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, zważywszy, że dochody z propinacyi i opłaty od wprowadzanego piwa obcego, nayznacznieyszy dla wielu miast Królestwa Polskiego składaią fundusz, że w takowych ich funduszach wprowadzenie bezpłatne piw zagranicznych, i kraiowych pod nazwiskiem porteru i piwa Angielskiego, znaczny przynosi uszczerbek, że słuszność doradza, równie piwa zagraniczne, iak kraiowe, bez wyiątku pod takową opłatę, fundusz miast wielu składaiącą, podciągnąć; postanowiliśmy i stanowiemy:

I. Tam, gdzie miastom Królestwa Polskiego prawo pobierania opłaty od wprowadzanego do nich piwa zwyczaynego kraiowego służy, wszelkie wprowadzane piwa bez różnicy tak kraiowe iaki zagraniczne pod nazwiskiem porteru, piwa Angielskiego, lub iakie bądź pod tąż samę opłatę do kass mieyskich, podciągane bydź maią.

II. Dopełnienie postanowienia niniey szego i umieszczenie onego w Dzienniku Praw Kommissyiom Sprawiedliwości, tudzież Spraw wewnętrznych i Policyi, w czem do kogo należy, polecamy,

Działo się w Warszawie na posiedze-

niu Rady Administracyyney dnia 1 Czerwca 1816 r.

(*Tu podpisy.*)

W Imieniu Nayiasnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Zważywszy korzyści z dobrze urządzonego Towarzystwa Ogniowego dla poiedynczych właścicieli, a przeto i dla ogółu kraiu wynikaiące; z drugiey zaś strony, chcąc Towarzystwo to ugruntować na zasadzie słuszności, ażeby nikt z członków onego większych opłat nie ponosił nad te, jakim iego zabudowania podlegać powinny;

Zważywszy także potrzebę, aby tak pożyteczna Instytucyia nadal celom swoim skuteczniey i bez zwłoki odpowiadała; aby wpływy składek i wypłaty pogorzelcom następowały bez żadnego zawodu; aby składki nigdy nad potrzebę rozpisywane, lub na cel obcy stowarzyszeniu użyte nie były; nakoniec, aby koszta administracyi granic oszczędności nie przestępowały;— Na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw wewnętrznych i Policyi, po wysłuchaniu ogólnego zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowiemy:

TYTUŁ I.

§. 1 Będzie w Królestwie Polskiem ogólne Towarzystwo Ogniowe, do którego wszystkie bez wyiątku miasta należą.

§. 2. Towarzystwo dzielić się będzie, stosownie do natury zabudowań, na dwie klassy.

§. 3. Do pierwszey klassy należeć mają wszystkie zabudowania murowane z cegły palonéy lub niepalonéy, i (z pize) czyly ziemi bitey, blachą, kamieniem, lub dachówką kryte. Do drugiey klassy, wszelkie inne zabudowania.

§. 4. Fundusze każdey klassy będą oddzielnie obrachowane, i na wspomożenie pogorzelców właściwey tylko klassy obrócone; awanse nawet z iedney na rzecz drugiey klassy pod żadnym pozorem czynione bydź nie maią.

§. 5. Składka będzie dwoiaka: stała, i w potrzebie dodatkowa.

§. 6. Stała składka z domów pierwszey klassy, wynosić będzie ośm groszy Polskich od sta złotych Polskich zapewnioney wartości; z domów drugiey klassy, płacić będą zabudowania murowane, inaczey kryte iak domy pierwszey klassy, dwanaście groszy; wszelkie zaś inne zabudowania szesnaście groszy Polskich od sta zło: Pol: zapewnioney wartości.

§. 7. Składka stała, przy dodatku od domów, w dwóch równych półrocznych ratach, zacząwszy od dnia 1 Stycznia 1817 roku, do Kassy Towarzystwa wnoszoną będzie.

§. 8. Zabudowania więcey nad inne niebezpieczeństwem ognia grożące, iako to: gorzelnie, browary, mydlarnie, farbiarnie, kuźnie kowalskie, i wszelkie fabryki, nieustaiącego wielkiego ognia, oraz znacznego zapasu materyałów palnych wymagaiące, podwóyną składkę, według klassy, do któréy należą, opłacać będą.

§. 9. Wyięte są z Towarzystwa budowle oczewistem poprzedniczem niebezpieczeństwem ognia grożące; a mianowicie fabryki prochu, ludwisarnie, fryszerki, huty i t. p.

§. 10. Z dniem ostatnim Grudnia roku

każdego, rachunki Towarzystwa zamknięte bydź powinny, a w przeciągu następuiących trzech miesięcy, Dyrekcyia Jeneralna układać będzie stan funduszów Towarzystwa z roku upłynionego, jak następuie:

A. Przychód

1. Z przeszłorocznego w kassie pozostałego funduszu.

2. Ze składki zwyczayney.

a. Od domów pierwszey klassy.

b. Od domów drugiey klassy.

c. Od domów podwóyną opłatę wnoszących.

B. Rozchód

1. Na Pogorzele

Z wyrażeniem przez szczegóły dat, nazwiska pogorzel, i ilości oszacowaney szkody.

2. Na koszta administracyi.

C. Porównanie.

— Przychód.

— Rozchód.

— Pozostaie zapasu:

— Nie dostaie.

Stan ten od Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi zrewidowany i zatwierdzony, nastąpnie przez Dyrekcyią Jeneralną corocznie drukiem do wiadomości publiczney podany będzie.

§. 11. Gdyby z powyższego stanu się okazało, iż składka zwyczayna §. 6 oznaczona, na zapłacenie całkowite wszystkich zdarzonych pogorzel nie wystarczy; Dyrekcyia Jeneralna mocną będzie, za upoważnieniem Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, rozpisać na rok następuiący składkę nadzwyczayną dodatkową; przeciwnie zaś, ieżli z porównania przychodu i rozchodu rocznego okaże się zapas, składka stała w następnym roku należna, o tyleż zmnieyszoną będzie.

§. 12. Towarzystwo ogniowe wynagradza szkody wszelkie w zabudowaniach, z pożaru wynikłe, tudzież z części zabudowań dla przerwania ognia zniszczonych; w miarę przyiętego szacunku budowli. Wynagrodzenia pogorzelcom na nowo się buduiącym, w trzech ratach równey ilości (a mianowicie 1. kiedy się budowla zaczyna, 2. kiedy do połowy doprowadzoną, 3. kiedy ukończona zostanie) z kassy główney Dyrekcyi będą opłacone. Pogorzel zaś od opłaty składki nie uwalnia.

TYTUŁ II.

Administracyia.

§. 13. Będzie przy Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi; Dyrekcyia Jeneralna Towarzystwa, którey skład i etat, przez osobne postanowienie oznaczonem zostanie.

§. 14. Przedmioty wszystkie Kollegiialnie w Dyrekcyi, pod prezyduiącym Kommissarzem odrabiane będą, którey szczegółową organizacyią wraz z instrukcyią względem wykonania ninieyszego postanowienia, Komissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, do Naszego poda potwierdzenia.

Członki maiące głos stanowczy w Dyrekcyi, tudzież Kassyier, kaucyią złożyć powinni.

TYTUŁ III.

Przepisy ogólne.

§ 15. Dotąd trwaiące Towarzystwo wsi zachowuiemi: w Dobrach Narodowych Królewskich, Skarbowi powróconych, bądź w bezpośredniey administracyi skarbowey, bądź w posiadaniu prywatnych osób będących, iako to Starościńskich, Emfiteutycznych, i t. p. także Gminnych, Duchownych, Instytutowych; dozwalaiąc

wiłom dziedzicznym pozostać, lub przystępować do tego Towarzystwa.— Wspomniona w Artykule 13 Dyrekcyia kasse takowych składek wieyskich osobno utrzymywać, i osobno rachunki prowadzić będzie.

§. 16. Rachunki Towarzystwa, po pierwszey rewizyi przez Kommissarzów do tego przeznaczonych, do Izby Obrachunkowey odsyłane będą.

§. 17. Towarzystwo ogniowe, Uchwałą Kommissyi Rządowey z dnia 4 Czerwca roku 1807 postanowione, z dniem ostatnim Grudnia r. b. rozwiązuiemy; żadne długi Towarzystwa tego, Towarzystwo nowo urządzić się maiące obciążać nie będą.

Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi przedstawi Nam środki, do zastąpienia niedostatku funduszu dotąd trwaiącego Towarzystwa, na wynagrodzenie całkowite wszystkich pogorzel, z lat od roku 1807 do końca r. 1816.

§. 18. Rachunki z tego czasu przeciągu, iak nayrychley do wiadomości publiczney podane bydź maią.

Uskutecznienie postanowienia ninieyszego, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, wszystkim Kommissyiom Rządowym, w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 9 Lipca 1816 roku.

(Tu podpisy)

Z Peterzburga d. 5 Sierpnia d. h.

Dalszy ciąg urządzenia chłopów Estońskich.

Rozdział II. *Ogolne postanowienia policyyne.* §. 251 — 334. *Oddział 1. O magazynach wieyskich.* Utrzymuią się dotychczasowe urządzenia o magazynach włościańskich, prócz zaszłych odmian przez ninieyszą urządzenie, z wyłączeniem obowiązków, iakie dotąd mieli względem nich właściciele ziemi. W każdey gminie ma bydź ieden magazyn, proporcyonalny do wielkości gminy, i utrzymywać się w mieyscu bezpiecznym od ognia, za 3ma kluczami, z których ieden u Starosty gminnego, a dwa drugie u dwóch dozorców magazynowych, którzy maią dozór i są odpowiedzialni; dozorcy wybieraią się z gospodarzy zamożnieyszych. Dozorcy tylko przyymuią i wydaią z magazynu: oba też powinni się znaydować przy każdem przyymowaniu i wydawaniu zboża, a nie mogą więcey wydawać nad zakreśloną ilość. Zboże magazynowe corocznie się przemierza w obecności Starosty lub iego pomocnika i wybornych. Policyie włościańska i ziemska raz na rok sprawdzaią rachunki magazynowe. Co rok po ukończonem żniwie zbiera się do magazynu z duszy męzkiey po iedney ćwierci żyta i po półgarca iarzyny, na zasiew przydatnych. Pożyczka z magazynów czyni się za szczególnem tylko zaleceniem Gubernatora Cywilnego. Pożyczaiący daią od beczki sześć sztofów nadsypu, z którego przedaży pieniądze wchodzą do kassy gminney. Ktoby po ukończonem następnem żniwie, nie mógł powrócić do magazynu pożyczonego zboża, i nie miał rzetelnych przyczyn nieurodzaiu, gradobicia &c, należność zyskuie się z iego maiątku. Przenoszący się z gminy do gminy, dopełniwszy obowiązków magazynowych w iedney gminie, ma prawo do pożyczki z magazynu gminy, do którey się przenosi. Umiarkowanie między gminnemi magazynami czyni się przez pośrednictwo Rządu Gubernial.

nego, który odbiera wiadomość o stanie magazynów przez Policyie włościańskie, a w zdarzeniu niedostatku w iedney gminie, czyni swoie rozporządzenia wzięcia zboża z magazynu tych gmin, z których do cierpiącey niedostatek przenosili się mieszkańcy, oddawszy tam przypadaiące od nich zsypki.

Oddział 2, o Kassie gminney.

W każdey gminie włościańskiey ma bydź kassa gminna, która składa się z kapitałów w gotowiźnie i obligów, całey gminie służących. Kassa utrzymuie się w magazynie wieyskim pod pieczęcią i dwoma kluczami, z których ieden bydź ma u Starosty, a drugi u wybornych, lub Setników, otwiera się tylko w obecności Starosty, lub iego pomocnika. Pieniądze ze sztrofów, procentów, z przedaży nadsypu magazynowego, spadki po zmarłych bez następców, zapisy testamentowe na rzecz gminy, i w ogólności wszystko, cokolwiek iest własnością, lub nabytkiem spólnym całey gminy, a rych'emu użyciu nie podlega do kassy należy i składa się. Rzeczy nie w gotowych pieniądzach dla gminy przypadłe, po ogłoszeniu w kościołach, publicznie się sprzedaią na rzecz kassy. Z kassy czyni się pożyczka dla potrzebuiących pomocy, stosownie do uwagi starosty, iego pomocnika i wybornych, za potwierdzeniem Policyi i opłatą postanowionych procentów. Pogorzałym czyni się pożyczka, zgoła bez ich winy, daie się bez powrotu do kassy dostateczna summa na wystawienie domostwa i początkowe zaprowadzenie gospodarstwa; którzy zaś pogorzeli przez widoczną nieostrożność pożycza się im na rok, lub na lat kilka, z opłatą równemi częściami co rok. Ktoby w terminie nie opłacił bez dostatecznych przyczyn, wyprzedaie się część iego maiątku przez sądową licytacyią na zapłacenie należności do kassy. Przychody i wydatki zapisuią się do ksiąg kassowych, i daie się rachunek do Policyi. Wyborni i Setnicy sprawdzaią stan kassy zwyczaynie co trzy miesiące, i w każdym razie nadzwyczaynego zdarzenia, iako śmierci lub oddalenia się iednego z dozorców, i t. p. Policyia włościańska sprawdza rachunki, i oblicza kassę raz na rok; ma iednak prawo czynić to w każdey zdarzoney potrzebie nadzwyczayney. Znacznieyszy zbiór pieniędzy w kassie, lokuie się na Estońskim szlacheckim banku.

(Reszta potém.)

Z Londynu d. 6 Września.

W liście officera z floty Lorda Exmouth z Gibraltaru pod d. 15 Sierpnia pisanego, wyczytuiemy co następuie: — "Przez cały prawie czas naszey podróży mieliśmy naypięknieyszą pogodę i użyliśmy iey do ćwiczenia naszych ludzi. Służba była nader przykra: prawie codziennie odbywaliśmy dwa razy ogólne ćwiczenia; a że każdy okręt musiał dać a do 6 razy z wszystkich dział ognia, wypotrzebowaliśmy zatem tak wiele prochu, iż musieliśmy się weń na nowo w Gibraltarze opatrzyć. Wielu należących do tey wyprawy officerów znaią dokładnie Algier i nie wątpią o skutku przedsięwzięcia, chociaż okręty opasmiące Algier wystawione będą na ogień krzyżowy. Działa nasze ładowane bydź maią iedną działową i 500 muszkietowemi kulami; a że statki nasze umocowane będą żelaznemi widłami na wystrzał z pistoletu od swoiego celu; przeto skutek ich ognia nie może bydź wątpliwy. Nim eskadra z Gibraltaru odpłynęła wszystkie budy zburzone i oba końce okrętów na strzelanie urządzone zostały. Wszystko stało się w

rozumieniu, iż ta razą nie zakończy się tak przeszłą, na zgodzie, ale oręż musi rzecz rozstrzygnąć „

Podług innego listu z Gibraltaru Dey Algierski przyszedł na piekielną myśl postawić Angielskiego Konsula, P. Macdonalda, na wałach, skoro Anglicy zaczną Algier bombardować.

List z Rio-Janeiro (Brazylii) pod d. 20 Lipca wyraża: "Rozporządzenie Królewskie, iż Brazylija stanowi nieoddzielną część Portugalii, sprawiło tu nieograniczoną radość pomiędzy mieszkańcami, którzy uważaią się odtąd bydź prawemi dziećmi macierzyńskiego kraiu i pod iednemi żyć będą prawami. Inne rozporządzenie nadaiące zupełną wolność wszystkiem Religiom, niemniey ich ukontentowało. Przed wszystkiem trudni się teraz rząd naynaglejszą potrzebą, to iest zaprowadzeniem szkół dla ludu i urządzeniem akademii, którey naypierwszem będzie obowiązkiem rozszerzać w kraiu naypotrzebnieysze nauki, do czego przyłoży się szczególniey osada Francuzka z około 40 artystów i rzemieślników złożona, która na początku tey wiosny opuściła brzegi Francuzkie i szczęśliwie tu przybyła. Rząd dał im trzy domy, dostarczał im dotąd mięsa, ryb, wina i opatrzył ich potrzebnemi sprzętami. „

Z Paryża d. 7 Września.

Xże i Xiężna Angouleme oglądali d. 5 wzor na posąg Henryka IV.

Xże Talleyrand odiechał d. 1 b. m. do Valencay.

Jenerał Vaux i obwinieni razem z nim zostali przez sąd woienny w Diżon za niewinnych uznanemi.

Rozporządzeniem d. 24 Sierpnia Radcy stanu de Kapelle, de Gerando, Duden i Forestier wyznaczonemi zostali kommissarzami do sprawdzenia z kommissarzami Mocarstw sprzymierzonych, że Francya uiściła się z wszystkich wypłat półrocznych od 1go Grudnia 1815 do 1go Czerwca r. b. które na siebie przyięła.

Jenerał Baron St. Vincent, poseł Austryacki przy naszem Dworze, wyieżdża na 6 tygodni do Nancy. Radca poselstwa P. Binder zastąpi przez ten czas iego mieysce.

Drukarz Michaud utracił swoy przywiley, ponieważ wydrukował wiele pism sprzeciwiaiących się konstytucyi.

W kościele Karmelitów odprawione zostały d. 2 b. m. żałe exekwiie za Biskupów i Xięży, którzy w tym dniu 1792 roku padli pod zaboyczem żelazem.

Monitor donosi pod d. 20 Sierpnia z Madrytu, że w tym dniu wyszły ztamtąd Królewskie gwardye do Kadyxu, a Król z bratem swoim, Infantem Don Karlos, udali się do Sewilli, dla czekania tam na przyszłe swoie małżonki, Xiężniczki Brazyliyskie.

Przez półdziesięta roku pobierał Fouché iako Minister policyi co niedziela po 1400 fr. od uprzywilejowanych w Paryżu domów do grów w karty, i mnostwo policyanow utrzymywało się z tey opłaty. — Teraz ciągnionych iest miesięcznie w Paryżu 15 lotteryy.

Monitor dzisieyszy zawiera następujące rozporządzenie Królewskie:

" Od powrotu Naszego do kraiów Naszych każdy dzień stwierdza wyrzeczoną przez Nas prawdę przy uroczystem wydarzeniu, że obok korzyści iz ulepszeń zachodzi przy każdey nowości niebezpieczeństwo. Przekonaliśmy się, że potrzeba i życzenia Naszych poddanych zgadzaią

się, ażeby akt konstytucyyny, ta zasada publicznego prawa Francuzkiego, ta tarcza powszechney spokoyności, nienaruszenie był zachowany. Uznaliśmy przeto bydź potrzebą izbę Deputowanych zwrócić do przepisaney konstytucyią liczby członków i przypuścić do niey tylko mężów, którzy doszli 40 lat życia. Dla dopięcia iednak tego ograniczenia drogą ustawami przepisaną, zachodzi nieodzowna potrzeba zwołania kollegiów wybiorczych i przystąpienia do obrania nowych Deputowanych. Z tego więc powodu i po zasiągnieniu zdania naszych Ministrów rozporządziliśmy i rozporządzamy iak następuie: — 1) Żaden artykuł aktu konstytucyynego nie ma bydź na nowo roztrząsany. 2) Izba Deputowanych iest rozwiązana. 3) Liczba Deputowanych od departamentów oznacza się podług 3 artykułu aktu konstytucyynego. 4) Wybiorcze kollegiia powiatowe i departamentowe pozostaią w takim składzie, w iakim rozporządzeniem Naszem z d. 21 Lipca uznane i uzupełnione zostały. 5) Kollegiia powiatowe zgromadzą się w d. 25 Września r. b. Każde z nich obierze tyle kandydatów, ile z tego departamentu będzie Deputowanych obranych. 6) Kollegiia departamentowe zgromadzą się d. 4 Paźdz. r. b. i obiorą przynaymniey połowę Deputowanych z podanych im przez powiatowe kollegiia kandydatów. Jeżeli liczba Deputowanych nie iest parzysta, tedy wybor paść powinien na iednego z podanych kandydatów. Kollegi e departamentowe, które iednego tylko obieraią Deputowanego, mogą go podług woli obrać lub nie z podanych sobie kandydatow. 7) Każdy obiór podczas którego nie znaydowałaby się połowa więcey iednym obieraiących członków, iest nieważny. Gdyby kollegiia powiatowe nie podały zupełney liczby kandydatów, tedy nie wstrzymuie to obioru kollegiiow departamentowych. 8) Obiorce protokoły maią bydź przez izbę Deputowanych roztrząsane i za prawne uznane. Deputowani obowiązanemi są okazać izbie metrykę chrztu, iż maią lat 40, i świadectwo iż opłacaią naymniey 1000 fr. stałego podatku. 9) Do tego podatku rachowane są podatki za żonę, dzieci, rodziców, i t. d. 10) Kollegiia wybiorcze obowiązane są zachować taki sam porządek iak na przeszłym zgromadzeniu. 11) Posiedzenia izb rozpoczną się d. 4 Listopada r. b. 12) Rozrządzenia d. 13 Lipca 1815 sprzeciwiaiące się ninieyszemu rozporządzeniu uchylaią się, &c. Dano w zamku Tuilleries d. 5 Września 1816, a panowania Naszego w 22 roku.

(Pod.) *Ludwik.*

Do tego rozporządzenia dołączona jest liczba obrać się maiących Deputowanych. Z 86 departamentów będzie 257 obranych. Paryż obiera 8.

Innem rozporządzeniem Królewskiem mianowani są prezesi wybiorczych kollegiów 86 departamentów.

Z Bruxelli d. 8 Sierpnia.

Przez zawarty traktat w d. 8 Lipca r. b. między naszem Dworem i Hiszpańskim obowiązały się obie strony dostawić sobie nawzaiem pewną liczbę woiennych okrętów, fregat, łodzi działowych i łącznie przeciw Barbaryyczykom walczyć; okręty nawzaiem do swoich portów przyymować i inne Mocarstwa do przystąpienia do tego traktatu wezwać.

Życzących od 1go Października r. b. trzymać Gazetę Krakowską uprasza Redakcya o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK DO Nro 77. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 25. WRZESNIA 1816 Roku WE SZRODĘ

Z Saxonii d. 6 Września.

Regularne woysko Królestwa Saskiego składać się na przyszłośc ma z 10,000 ludzi, i nie będzie właściwego rekruta, ale zawsze uzupełniane będzie z kraiowey milicyi. Landwery zupełnie ustaią i tworzą z nich 3cie bataliiony liniiowych pułków. Woysko Królewskie podzielone iest teraz na 3 pułki jazdy, to iest kirysserów gwardyi, huzarów i ułanów, bataliion gwardyi, bataliion grenadyerów, 3 liniiowe pułki, pułk lekkiey piechoty, korpus uczonych strzelców i pułk artyleryi pieszey o 4 bateryach, 2 konnych i 1 pociągowey. Woysko to będzie do powyższey liczby zmnieyszone i każdy utrzyma uwolnienie od służby byle wskazał sposób do życia. Oddaleni od służby użytemi także będą do ćwiczenia milicyi, która urządzona będzie iak była za administracyi Xawerego.

Od brzegow Menu d. 11 Września.

Król Bawarski przystąpił d. 8 Sierpnia do Swiętego Przymierza.

Wzdłuż Renu, a osobliwie na lewym brzegu tey rzeki narzekaią na wysoką cenę zboża; lubo urodzaie nie wszędzie tego lata chybiły i w niektórych mieyscach dosyć są obfite, cena iednak zboża i chleba w niektórych mieyscach o 3cią część się podniosła.

W rządach Xiążąt Saskich zdaie się zachodzić szlachetne ubieganie się w liberalnych i stosownych do czasu uczuciach. Wiadomo iakie tam już pozaprowadzano konstytucye; teraz Xże Hildburghausen myśli także o poprawie dawney konstytucyi swoiego kraiu, w którey stan tylko rycerski miał w reprezentacyi przewagę nad miastami, i przypuścić także do niey stan chce chłopski.

Jedno z pism publicznych czyni zapytanie skąd to pochodzi, że towary Niemieckie w kraiach Niemieckich często nayuciążliwszem celnem opłatom podpadaią, a Angielskie prawie bez opłaty są wprowadzane? — W Frankforcie nie pamiętaią nawet w niebezpiecznych czasach woyny tak mizernego iarmarku iak teraźnieyszy, do czego przykłada się zapewne niemało sprzedarz więcey daiącem towarów Angielskich właśnie w czasie iarmarku. Towarów nawieziono podostatkiem i bardzo są tanie; ale pieniądz rzadki.

Od brzegów niższey Elby d. 13 Września.

W Szwecyi gotuią rozporządzenie poskramiaiące zbytek. — Zebrana kwota pieniędzy na wystawienie w Sztokolmie woyskowego szpitala wynosi iuż 153,522 talarów. — Biblioteka w Sztokolmie, która po kilkokrotnych pożarach w roku 1796 przez Gustawa IV założona na nowo została, liczy teraz 40,000 xiążek, pomiędzy któremi iest 15,000 darowanych z prywatney biblioteki przez rzeczonego Monarchę. — Z Norwegii piszą, iż dotychczasowy Wielkorządca Hr. Essen po 7 kwartałach swoiego urządzenia d. 28 Sierpnia ztamtąd odiechał.

D. 12 b. m. około godziny 8 w wieczór Xże Blücher przybył do Hamburga. Przyięcie tam tego Bohatera było okazałe.

Wiary godne osoby zapewniaią, iż N. Cesarz Austryacki żeni się z Królewną Karoliną Bawarską urodzoną d. 8 Lutego 1792, i że tenże Monarcha zezwolił na zaślubienie swey córki Arcy Xiężniczki Leopoldyny z Następcą tronu Portugalskiego i Brazyliyskiego.

Przybyła na przedporcie Kopenhagskie Rossyyska fregata, wioząca wyprawę Wielkiey Xiężny Anny do Niderlandów, wiezie także 20 dzielnych koni, z których połowa przeznaczona iest od Cesarza dla Xcia Rejenta Angielskiego, a druga dla Królewicza następcy Niderlandów.

Z Włoch d. 30 Sierpnia.

Królewicz Henryk, brat Króla Pruskiego, oczekiwany iest w Pisie, gdzie zamyśla używać kąpieli i zimę przepędzić.

W Parmie obchodzone były d. 25 Sierpnia przez mieszkańców uroczyście imieniny N. Maryi Ludwiki Xiężny Parmeńskiey, która do dnia tego bawiła ieszcze w Florencyi.

Podług doniesień z Rzymu pod d. 14 Sierpnia Oyciec S. wyznaczył kongregacyą, która ułożyć się ma o wynagrodzenie z temi, którzy za przeszłego rządu zakupili zwrócone teraz biskupom i Religii gmachy.

Z Liworna d. 2 Września.

Angielska brygantyna Cordeliia, pod Kapitanem Sargent, po 8 dniowey żegludze zawinęła tu z Algieru z pomyślnemi dla całey Europy wiadomościami.

Kapitan ten zeznał, że iego statek należy do eskadry Adm. Lorda Exmouth, która w liczbie 6 liniiowych okrętów, 7 fregat, kilkunastu korwet i pomnieyszych statków, d. 27 Sierpnia o godzinie 2 z południa przybyła przed Algier. Lord Exmouth kazał Dejowi zapowiedzieć, ażeby w przeciągu godziny całą siłę morską mu wydał i przyiął wszystkie podane sobie warunki. Gdy po upłynioney godzinie nie nadeszła żadna odpowiedź, został zatem Algier o godzinie 3 nagle całą siłą attakowany. Ogień trwał do 11tey przed północą. Algier ogarnęły płomienie. Obie główne warownie i szaniec Molo są zupełnie zburzone. Algierska siła morska składaiąca się z 4 fregat, 5 korwet i wielu pomnieyszych statków została całkowicie spalona. Stratę Barbaryyczyków rachuią 4000 zabitych i 1500 ranionych; Angielską zaś 800 zabitych i ranionych. Sam nawet Exmouth (*), iego sekretarz, 2 kapitanów sztabu i wielu officerów znayduią się w liczbie ostatnich. — Po zaszłych tych zdarzeniach zezwolił Dey na wszystkie warunki, które mu Angielski Admirał podał, a między innemi wydanie niewolników Chrześciian, w liczbie około 1000, i zwrócenie wszystkich summ, które w roku tym za okup Neapolitańskich i Sardyńskich niewolników iuż odebrał.

(*) O ranieniu Lorda Exmouth zachodzi iednak wątpliwość, gdyż on w listach swoich do Angielskiego Posła w Florencyi, Lorda Burghers, i do Konsula Angielskiego Livornie nic o tem nie wspomina.

Angielski konsul został zaraz uwolniony.

Oto iest wyciąg z listu Admirała Lorda Exmouth do Konsula Angielskiego w Toskanii P. Falconer:

Z okrętu Karolina pod Algierem d. 30 Sierpnia 1816.

Mam honor donieść WPanu, iż przybyłem tu z rozkazu J. Królewiczowskiey Mci Xcia Rejenta dla otrzymania zadosyć za popełnione z rozkazu Deja Algierskiego w Bona okrucieństwa. — Gdy żądania, które w imieniu Xcia Rejenta podałem, przez Deja z mylnego wyobrażenia o swey potędze, z pogardą odrzucone zostały. byłem zatem zmuszony użyć powierzonych mi od J. K. Mości środków, dla zniewolenia tego dzikiego Naczelnika do uznania wyrządzoney narodowi Angielskiemu zniewagi. Poczytuie się za szczęśliwego, iż uwiadomić WPana mogę o zupełnem zniszczeniu Algierskiey floty, o zupełnem zniesieniu niewoli Chrześciian, i o zawarciu pokoiu takiego, iaki był przez Xcia Rejenta przepisany.

(Podp.) *Lord Exmouth.*

Krotki opis rozmowy między Kapitanem Angielskim Brisbane z liniiowego okrętu Karolina i Dejem Algierskim w d. 29 Sierpnia 1816.

Kapitan Brisbane uwiadomił Deja, że Lord Exmouth żąda zadosyć uczynienia za obrażenie Angielskiego konsula i narodu Angielskiego. — Dey odpowiedział, iż gotów iest uczynić go, ale chce wiedzieć iakie iest żądanie. — Kapitan oświadczył, iż ma odwołać przedsięwzięte w gniewie przeciw niemu gwałtowne środki i przeprosić go. — Dey zezwolił na to, udał się do Konsula i przeprosił go w obecności wszystkich swoich Ministrów.

Przepisane przez Xcia Rejenta warunki pokoiu, a przez Deja Algierskiego w d. 30 Sierpnia przyięte, są następuiące:

1) Zniesienie na wieczne czasy niewoli Chrześcian; 2) Wydanie wszystkich niewolników iakiego bądź narodu w kraiach Deja znayduiących się, flocie moiey naypoźniey nazaiutrz w południe; 3) Zwrocenie wszystkich summ wziętych za okup niewolników od początku roku tego do tey chwili, a mianowicie od NN. Królow obu Sycyliy i Sardyńskiego; 4) Pokoy z N. Królem Niderlandów pod temiż co z W. Brytaniią warunkami; 5) Publiczne przeproszenie za wyrządzoną Konsulowi Angielskiemu zniewagę.

Dnia 23 i 24 *Września* 1816.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	41	—	42	—	40	—	38	—
— Zyta	33	—	32	—	30	—	29	—
— Jęczmienia	20	—	19	—	18	—	17	—
— Owsa	10	15	10	—	9	10	9	—
— Jagieł	45	—	43	—	40	—	38	—
— Grochu	26	—	24	—	22	—	20	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego niepodległego i ściśle Neutralnego M. K. i Jego Okręgu. Podaie do wiadomości, iż w dniu 1 Października r. b. od godziny 10 z rana w Biórze Inspektora Przychodów przy ulicy Grodzkiey pod L. 116 odbywać się będzie Licytacyia publiczna dzierżawy Młynów Skarbowych na Rudawie w Przedmieściu Piasek przy Krakowie sytuowanych Gornemi i Dolnemi zwanych. Cenę pierwszego wywołania stanowi kwota Złp. 14,000 rocznie. Licytowania chęć maiący winien iest zaopatrzyć się w vadium wyrownywaiące dziesiątey części ceny powyższey. O innych warunkach można zasięgnąć wiadomość w Biórze wyżey nadmienionem. W Krakowie d. 19 Września 1816.

Linowski, *S. P.*
Gadomski, *S. W.*

Notaryusz Powiatu Szydłowskiego, podaie do powszechney wiadomości: — Iż stosownie do zlecenia Wys: Tryb: Cyw: Iszey Instancyi Województwa Krakowskiego do Nro 2122 wyszłego; w zamku wsi Gnoyno Powiecie Szydłowskim leżącey, na dniu 14 miesiąca Października r. b. od godziny 9tey ranney odbywać się będzie Licytacyia różnych sreber stołowych, kleynotów, sukni, futer, bielizny, cyny, miedzi, żelaziwa, bydła, koni, owiec trzody i tym podobnych sprzętów gospodarskich i pokoiowych, po niegdyś W. Franciszku Rupińskim pozostałych. — w Szydłowie dnia 19 Września 1816.

M. Romanowski N. S.

Za Wiślną Bramą na Tenczyńskim zwane, iest plac na skład drzewa do naięcia od S. Michała, ktoby sobie życzył takowego naiąć, niechay się uda do Gospodarza tegoż dworku mieszkaiącego.

Część domu na Kaźmierzu przy Krakowie pod Nr. 81 położonego, do massy niegdy Jana Wersakiewicza należąca, w którey dogodny sklep z piwnicą i innemi przyległościami, na handel towarów służyć mogący, znayduie się. W tymże domu dnia 29 Września r. b. o godzinie 3ciey po południu wypuszczona zostanie w naiem na rok ieden przez publiczną licytacyą, z tym zapewnieniem, iż zyskuiący ostateczne przybiać, będzie mógł uzyskać każdego następnego roku przedłużenie naymu, dopełniwszy warunków przed licytacyą ogłosić się maiących, każdy zaś z licytuiących opatrzy się w vadium w kwocie Złp. 72. — Oczem Podpisany Komornik Szanowną Publiczność uwiadomiaiąc, w mieysce ogłoszoney przedaży, na terminie oznaczonym zaprasza. — W Krakowie d. 24 Września 1816.

Stefan Mochnacki, Kom.

Tłumacz z Francuzkiego na Polski język Konstytucyi trzech wolnych Miast Lubeki, Bremy i Hamburga, były Urzędnik Koronny, Naystarszy Kapituły Katedralney Prałat i Senator Miasta, wydrukowawszy dla publiczney wygody, własnym kosztem, na przednim papierze, dobranym drukiem to Dziełko, z Uwagami ogólnemi nad Konstytucyą i handlem tych trzech Miast z Mappą illuminowaną podziału Handlowego całey Europy, z nowo umyślnie teraz rytey blachy pięknie wydaną, i przydawszy oraz Traktat Wiedeński dodatkowy tyczący się Miasta Krakowa i iego Okręgu, iako Członek Zgromadzenia Miłosierdzia i Banku Pobożnego Krakowskiego, idąc za śladem innych czułych na tayną nędzę Autorów, Dziełka tego Exemplarzów 156 na wsparcie taiemnego ubostwa ofiarował. A ponieważ to Dziełko tak dla materyi w niem zamkniętych, iako i celu wydania go przed blisko nastąpić maiącym Seymem Miasta równie i ofiary z niego uczynioney, nader iest teraz ważnem i prawdziwie wartem, aby nie tylko od Obywatelów tego wolnego i niepodległego kraiu, iak niegdyś owa Konstytucya 3 Maja 1791 po kieszeniach noszonem, ale też i od przybywaiących z towarami na Jarmarki, tu z zagranicy mieć składy swoie, albo dla handlu lub Nauk osięść chcących; troskliwie czytanem było; przeto się uwiadomia, iż te Exemplarzów 156 są do sprzedania po Zp. 3 i każdego czasu dostać ich można u JX. Domoradzkiego, Pisarza w domu tegoż Zgromadzenia, pod Nr. 53, przy ulicy Sienney mieszkaiącego. U ktorego także dostać można, na tenże sam święty cel ofiarowanych od Szanownych Autorów Dziełek naynowszych, teraz interessuiących, równie ciekawych iak i pożytecznych następuiących:

1. Głos JW. Miączyńskiego Kommissarza N. K. P.	za gro.	15.	
2. Duch Xięgi natury	—	25.	
3. Rzut oka na	—	6.	
4. Myśli Ekonomiczne	—	6.	
5. Rys Bractwa Miłosierdzia	—	15.	
6. Pieczęć na usta lekkowiernych duchów	—	26.	
7. Kalendarz wieczysty Cywilny i Religiyny	—	15.	
8. Opisanie Obrządków Religiynych	Zp. 1	—	—

— Słowem: tych 9 Dziełek po Exemplarzyku iednym tu kupiwszy, za Zp. 7 gr. 18 można i potrzebną ciekawość zaspokoić, i pożytek dla siebie lub swych dzieci z nich wyczerpnąć i kilka łez przynaymniey, cierpiącey potaiemnie otrzeć ludzkości.